

FJÄRDE SÖNDAGEN EFTER EPIFANIA

DOMINICA QUARTO POST EPIPHANIAM

Epistel: Rom. 13:8-10. Evangelium: Matt. 8:23-27. Predikan: Matt. 14:22-36. Predikan av Ingemar Andersson

JESU MAKT ATT HJÄLPA. KRISTUS STILLAR STORMEN

Jesus hade tagit lärjungarna med sig till en enslig plats, men de fick inte länge vara ostörda. Ryktet spred sig om var Jesus fanns, och folk i tusental samlades. Och Jesus förbarmade sig över dem och botade sjuka. Men det drog mot kväll och lärjungarna blev bekymrade över matfrågan. De föreslog att Jesus skulle skicka iväg folket så att de kunde skaffa sig något att äta. Jesus säger att det är onödigt. ”Ge ni dem att äta”, säger han. Och så välsignar han de fem bröden och de två fiskarna och lärjungarna får dela ut. Och maten räcker och blir över också till lärjungarna.

Nu vill folket med våld göra Jesus till kung. En brödkonung var en Jesus i deras smak, en som kunde fylla hungriga magar. Ett sådant gudsrike förstod man sig på. Och för lärjungarna var detta förstås roligt, att deras Mästare blev så uppskattad. Det spillde ju liksom över på dem också. Men Jesus såg att lärjungarna nu behövde andra erfarenheter. Det var inte nyttigt för deras andliga liv att umgås med människor med sådan inställning.

Strax därefter befallde han sina lärjungar att stiga i båten och före honom fara till andra sidan sjön, medan han själv sände iväg folket. Själv sökte han sedan ensamheten uppe på berget för att i stillhet få tala med sin himmelske Fader i bön. Och helt säkert var hans lärjungar ett av hans böneämnen.

EN SVAG TRO ÖVAS OCH STÄRKS

Därute på sjön kämpade nu lärjungarna vid årorna, ensamma mot storm och vågor och vinden låg emot. Det var långt frampå natten och kolmörkt, och det är inte svårt att föreställa sig hur rädsla och förtvivlan kramade deras hjärtan. Efter klockan tre på natten händer så något som ytterligare ökar deras skräck. Stormen tjuter, fräsande vågor slår mot båten och mörkret är kompakt. Då kommer någon gående emot dem över vattnet. Något sådant var ju helt enkelt inte möjligt. Och det måste ha lyst om gestalten som kom gående. Hur skulle de annars ha sett honom i mörkret? Inte underligt att de tror sig se en vålnad, ett spöke, och de skriker ut sin skräck.

Strax når dem Jesu ord genom stormens brus: ”*Var lugna. Det är jag. Var inte rädda.*”

Och då som nu kan ingenting lugna oroliga och förskräckta lärjungehjärtan som ljudet av Jesu röst. Petrus fattar genast mod och vill fort komma till Jesus.

”*Herre, om det är du, så befall att jag skall komma till dig på vattnet!*”, ropar Petrus. Sådan är trons bön. Den vill vara nära Kristus. Och Jesus säger: ”*Kom!*” och i stormens brus stiger Petrus ur båten och går på vattnet fram till Jesus. Men så vänder han blicken från Jesus och upptäcker att han står på vattnet mitt i ett förskräckligt stormväder, och därmed är också hans förtröstan på Ordet bortblåst. Han sjunker!

”*Herre, hjälp mig!*” lyder trons bön på nytt. Och genast finns Jesu hand där och drar honom ur djupet: ”*Så lite tro du har! Varför tvivlade du?*” Så stiger de i båten och stormen lägger sig.

I evangelietexten hörde vi samma förebräelse för klentro som Petrus fick. Då hade lärjungarna Jesus med sig i båten, men han låg och sov i stormen. De väckte Jesus och bad honom hjälpa, och Jesus säger:

”*Varför är ni rädda? Så lite tro ni har.*”

Att vara svag i tron är inte detsamma som otro. En svag tro är också en tro, och det är inte trons styrka som frälsar, utan trons innehåll, Jesus. Och den tro, svag eller stark, som håller sig till Jesus, är en frälsande tro.

JESUS UPPENBARAR SIN GUDOM

Trettondedag Jul heter på latin Epifania som betyder **Uppenbarelse**, och söndagarna efter Trettondagen handlar om detta, hur Jesus på olika sätt uppenbarar sin gudom. På 1 sönd. e. Trettondagen hörde vi om hans besök i templet, där de skriftlärdade häpnade över hans kunskap. På 2 sönd. är han gäst vid bröllopet i Kana och genom vinundret ”uppenbarade han där sin härlighet”, står det. I söndags uppenbarades hans gudom i texter som berättade om hur han gjorde spetälska rena, botade lama och drev ut onda andar. Och i dag läser vi om hur lärjungarna, sedan Jesus stigit i båten och stormen lagt sig, tillber honom och betygar: ”*Du är verkligen Guds Son.*” Om än deras tro var svag, anfäktad och vacklande, så var det ändå en tro som bekände sig till Jesus, Frälsaren.

KRISTI KYRKA I VÄRLDEN

Den lilla lärjungaskaran, kämpande i stormen på Genesarets sjö, är bilden av den kristna kyrkan här i världen. Det handlar då inte om alla dessa liberala kyrkosamfund, som övergett Ordet och bekännelsen och anpassat sig efter världen, utan om den kyrka vi talar om i trosbekännelsen: ”en helig, allmänlig kyrka, de heligas samfund”. Den kyrkan är inte någon synlig sammanslutning här i världen, utan den består av alla de människor som tiderna igenom trott och tror på Kristus. Och lärjungen är inte förmer än sin Mästare, utan som han blev bemött och behandlad, så går det också för lärjungen. Kristi kyrka är här i världen den stridande kyrkan, ständigt utsatt för otrons stormväder, kämpande i motvind på tidens hav, men ändå alltid på väg mot den himmelska stranden.

Ofta får de kristna göra samma erfarenheter som lärjungarna den gången på sjön. Det blåser hårt från många håll och man upplever sig vara ensam i nöden. Jesus är kvar på stranden. Men han ber, ber för sina lärjungar. Så gör han ju också nu, där han sitter på Faderns högra sida i härligheten och ber för de sina. (Rom. 8).

Varför lämnade Jesus sina lärjungar ensamma i storm och mörker? De behövde den prövningen. De skulle övas i att inte ha honom synlig mitt ibland sig. För snart skulle den tiden komma, då han återtog sin härlighet i himmelen och lärjungarna ensamma skulle fullgöra det uppdrag han gett dem: predika lag och evangelium, förkunna syndernas förlåtelse i Jesu namn för alla folk. De skulle övas i att tro utan att se. Så har den kristna kyrkan det i dag. Vi har inte Jesus synlig ibland oss. Och ofta upplever de kristna samma situation som lärjungarna den natten på Genesaret. De känner sig ensamma och övergivna. Vinden ligger emot och mörkret sänker sig. Förföljelsens och föraktets stormar rasar. Och allteftersom tiden går och det lutar mot ändens tid blir allt mörkare. Motståndet växer, all slags ogudaktighet breder ut sig. Ingen frågar längre efter Guds ord. Och det är som om inga böner längre går fram.

När tvivlet slår sina klor i själen, när klen tron förlamar, bönen tystnar och ingen ljusning syns, då tänker man inte att detta är en prövning som Herren har lagt på mig. Nej, man tänker att Gud har övergett mig och att det är mitt eget fel att jag hamnat i detta mörker. Och så besannas Herrens ord: *Mina tankar är inte era tankar, och era vägar är inte mina vägar, säger Herre.* (Jes. 55:8).

Visst vet du som kristen att ”på er är till och med alla hårstrån räknade”, att Gud som har omsorg om den minsta sparv, har långt mer omsorg om de sina (Matt. 10). Men att ta till sig sådana Herrens nådelöften, när man mitt i stormen upplever sig övergiven, står utom mänsklig förmåga. Då är alla nådelöften glömda. Men mitt i det djupaste mörker gör Herren det omöjliga möjligt. Genom mörker, bland storm och vågor, når hans röst fram: *”Var lugna. Det är jag. Var inte rädda.”* Han är inte långt borta från de sina. Han känner deras situation och när hans tid är inne, uppenbarar han sig, mörkret viker och stormen lägger sig. Så var det den natten på Genesaret, och så är det fortfarande.

Psalmisten bekänner: *Om inte Herren vore min hjälp skulle min själ snart bo i det tysta. När jag sade: ”Min fot vacklar”, då var din nåd mitt stöd, Herre. När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta, då glädde din tröst min själ.* (Ps. 94:17-19).

Hos lärjungarna brottas tvivel och tro med varandra. Petrus vill ha visshet: *”Herre, om det är du, så befall att jag skall komma till dig på vattnet.”* Det är inte Guds vilja att vi på det sättet skall komma till visshet, att vår tro skall vara beroende av tecken och under. *”Saliga är de som tror, fastän de inte ser.”* (Joh. 20:29). När Jesus nu sagt dem att det var han och att de kunde vara lugna, borde de ha tagit honom på orden och trott. Men deras tålmodige Mästare, som kände deras svagheter och deras klen tro, förbarmade sig och bjöd Petrus att komma. Och strax låter Petrus förnuftet fara och stiger ur båten.

I trons högtidsstunder har tvivlen flytt och vankelmodet ersatts av frimodighet. Men så snart man tar blicken från Jesus och i stället ser på allt runt omkring är klen tron tillbaka. Då sjunker Petrus, klippmannen.

Jag sade när det gick mig väl: "Jag skall aldrig vackla." Herre, i din nåd hade du gjort mitt berg starkt, men när du dolde ditt ansikte blev jag förskräckt. (Ps. 30:7-8).

Men tron på Jesus fanns kvar hos den sjunkande Petrus. Där tron sloknat hörs inga böneljud, men i nöden ropar Petrus till Jesus, och frälsarhanden drar honom upp ur djupet. *Ropa till mig på nödens dag, så skall jag rädda dig, och du skall ära mig*", säger Herren i Ps. 50:15, och här uppfyller Jesus omedelbart sitt löfte, samtidigt som han milt förebrående säger: *Så lite tro du har! Varför tvivlade du?"*

Så handlar Herren också i dag med de sina. Han har omsorg om deras tro. Han vill pröva, styrka och bevara den. Därför bestraffar han deras fel och synder, förebrår dem deras tvivel och varnar dem för allt som vill försvaga tron.

När Petrus och Jesus steg i båten, lade sig vinden och det blev lugnt. Det blir så när Jesus får vara med på seglatsen över livets hav. Visst rasar den ogudaktiga världens stormar. Visst hatas, hånas och förföljs de kristna. Visst möter motgångar, faror och förskräckelser. Men i hjärtats djup bor Guds frid som övergår allt förstånd, och som förmår bevara hjärtan och tankar i Kristus Jesus. Och Herren säger:

Frukta inte, ty jag har återlöst dig, jag har kallat dig vid namn, du är min. Om du än måste gå genom vatten, är jag med dig, eller genom strömmar, så skall de inte dränka dig. Om du än måste gå genom eld, skall du inte bli svedd, lågan skall inte bränna dig. Ty jag är Herren, din Gud, Israels Helige, din Frälsare. (Jes. 43:1-3).

Så reser jag trygg till det härliga land,
Fast vågorna skyhöga gå:
Om Frälsaren sover i skeppet ibland,
Han är ju i skeppet ändå.
Amen.